

Wyniki finansowe otwartych funduszy emerytalnych i powszechnych towarzystw emerytalnych w 2017 roku

08.05.2018 r.

117,0

Dynamika aktywów OFE
w 2017 r.

Wynik finansowy otwartych funduszy emerytalnych¹ (OFE) w 2017 r. wyniósł 28,4 mld zł, wobec 13,7 mld zł w 2016 r. Aktywa ogółem otwartych funduszy emerytalnych na koniec 2017 r. wyniosły 180,0 mld zł, co oznacza wzrost aktywów o 26,1 mld zł (17,0%) w ciągu roku.

Wyniki finansowe OFE w 2017 r. były lepsze niż przed rokiem.

Tablica 1. Podstawowe dane otwartych funduszy emerytalnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2016=100
Dane finansowe otwartych funduszy emerytalnych (w mln zł)			
Aktywa, w tym:	153 866,6	179 956,3	117,0
portfel inwestycyjny	152 238,6	178 326,1	117,1
Wynik finansowy	13 705,6	28 403,8	207,2
Dane o członkach i rachunkach otwartych funduszy emerytalnych			
Liczba członków*	16 424 243	16 102 578	98,0
Liczba rachunków	16 828 650	16 495 896	98,0

Liczba rachunków

Liczba rachunków² prowadzonych przez otwarte fundusze emerytalne wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła 16,5 mln. Udział rachunków martwych, na które nie wpłynęła żadna składka, wyniósł 0,7% ogólnej liczby rachunków i zwiększył się o 0,1 p. proc. w porównaniu z poprzednim rokiem. Odsetek rachunków martwych dla poszczególnych funduszy wahał się od 0,2% do 1,9% liczby prowadzonych rachunków.

W 2017 r. liczba rachunków wyniosła 16,5 mln.

Członkowie otwartych funduszy emerytalnych

Zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), na dzień 31 grudnia 2017 r. było zarejestrowanych 16,1 mln członków otwartych funduszy emerytalnych, tj. o 2,0% mniej niż rok wcześniej. Według kryterium płci zarejestrowanych w OFE było 8,5 mln mężczyzn i 7,6 mln

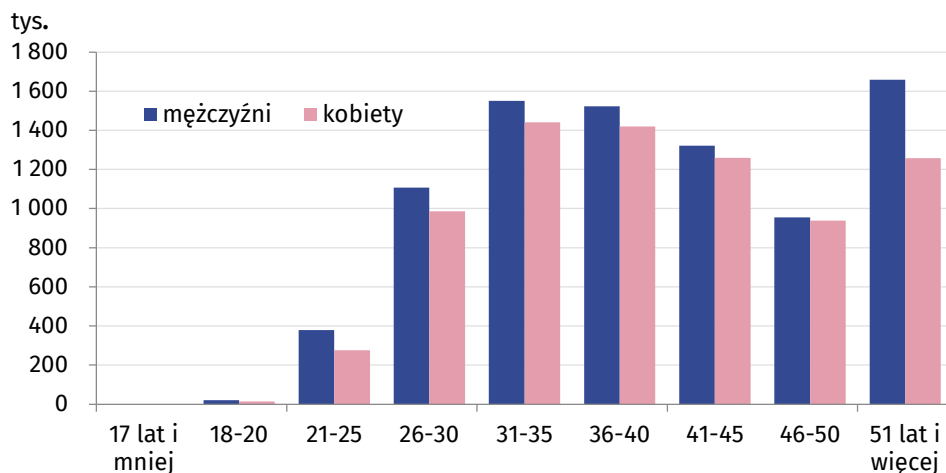
W 2017 r. było zarejestrowanych 16,1 mln członków otwartych funduszy emerytalnych.

¹ Opracowano na podstawie danych wstępnych przekazanych do GUS przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Dane obejmują 12 OFE i 12 PTE działających w 2016 i w 2017 roku (11 OFE i 11 PTE na koniec 2017 roku).

² Różnica pomiędzy liczbą rachunków w OFE a liczbą członków OFE zarejestrowanych przez ZUS wynika z różnych mechanizmów ich rejestracji, w tym rachunków martwych.

kobiet. Liczba członków trzech największych otwartych funduszy emerytalnych wyniosła 7,7 mln osób, co stanowiło 48,0% liczby wszystkich członków OFE.

Wykres 1. Członkowie otwartych funduszy emerytalnych według wieku i płci

Składki i odsetki

W 2017 r. ZUS przekazał do OFE 3,3 mld zł składek oraz 9,0 mln zł odsetek. W porównaniu z rokiem 2016, kwota wpłaconych składek³ do OFE była wyższa o 125,1 mln zł, natomiast kwota wpłaconych odsetek była niższa o 13,2 mln zł. W okresie od 19 maja 1999 r. do 31 grudnia 2017 r., ZUS przekazał do OFE kwotę 212,8 mld zł składek oraz 3,7 mld zł odsetek.

W 2017 r. ZUS przekazał do OFE 3,3 mld składek.

Przychody i koszty operacyjne

Przychody operacyjne otwartych funduszy emerytalnych w 2017 r. wyniosły 3,8 mld zł, co oznacza spadek o 21,8% w skali roku. Główną pozycją były przychody portfela inwestycyjnego, które stanowiły 98,4% przychodów operacyjnych. Przychody portfela inwestycyjnego spadły o 19,6% w odniesieniu do 2016 r. i wyniosły 3,7 mld zł. Koszty operacyjne osiągnęły kwotę 969,8 mln zł i zwiększyły się o 5,3% w porównaniu do 2016 r. Koszty zarządzania funduszami wyniosły 790,4 mln zł i stanowiły 81,5% kosztów operacyjnych OFE (75,3% przed rokiem).

Główną pozycją przychodów były przychody portfela inwestycyjnego.

Tablica 2. Wybrane kategorie rachunku zysków i strat otwartych funduszy emerytalnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2016=100
	w mln zł		
Przychody operacyjne	4 815,3	3 766,5	78,2
Koszty operacyjne	920,9	969,8	105,3
Wynik z inwestycji	3 894,4	2 796,7	71,8
Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)	9 811,2	25 607,1	261,0
Wynik finansowy	13 705,6	28 403,8	207,2

³ Zgodnie ustawą z 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. nr 75, poz. 398), składki do OFE na ubezpieczenie emerytalne do 30 kwietnia 2011 r. wynosiły 7,3%, od 1 maja 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. – 2,3%, od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. – 2,8% a od 1 stycznia do 31 stycznia 2014 r. – 3,1% podstawy wymiaru składki. Zgodnie z obowiązującą od 1 lutego 2014 r. regulacją prawną 7,3% składki na ubezpieczenie emerytalne odprowadzane jest do ZUS. Natomiast członkom, którzy utrzymali swe rachunki w otwartych funduszach emerytalnych ZUS przekazuje 2,92% podstawy wymiaru składki, natomiast pozostała jej część, tj. 4,38% jest zapisywana na subkoncie w ZUS.

Wynik finansowy

Wynik finansowy ogółem otwartych funduszy emerytalnych w 2017 r. wyniósł 28,4 mld zł, wobec wyniku 13,7 mld zł przed rokiem. Na wynik ten złożyły się: zrealizowany i niezrealizowany zysk w wysokości 25,6 mld zł oraz wynik z inwestycji w wysokości 2,8 mld zł.

Wynik finansowy ogółem OFE w 2017 r. wyniósł 28,4 mld zł.

Aktywa otwartych funduszy emerytalnych

Aktywa ogółem otwartych funduszy emerytalnych na koniec 2017 r. wyniosły 180,0 mld zł i zwiększyły się o 17,0% w relacji rok do roku. Największy udział w aktywach miał portfel inwestycyjny – 99,1%. Zobowiązania ogółem ukształtowały się na poziomie 426,4 mln zł, w roku poprzednim było to 432,1 mln zł (spadek o 1,3%). Aktywa netto otwartych funduszy emerytalnych wynosiły 179,5 mld zł, co oznacza wzrost o 17,0% w skali roku.

Aktywa ogółem OFE zwiększyły się o 17,0% w relacji rok do roku.

Tablica 3. Wybrane kategorie bilansu otwartych funduszy emerytalnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2016=100
	w mln zł		
Aktywa	153 866,6	179 956,3	117,0
Zobowiązania ogółem	432,1	426,4	98,7
Aktywa netto	153 434,5	179 529,9	117,0
Zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy	122 337,9	151 846,6	124,1
Kapitał i zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy razem	153 434,5	179 529,9	117,0

Portfel inwestycyjny

W portfelu inwestycyjnym otwartych funduszy emerytalnych dominowały akcje spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym – 153,1 mld zł, a ich udział stanowił 85,8% całego portfela inwestycyjnego i wzrósł o 2,4 p. proc. w ciągu roku. Obligacje⁴ wyniosły 12,1 mld zł, a ich udział w portfelu inwestycyjnym OFE zmniejszył się z 8,2% w 2016 r. do 6,8% w 2017 r. Depozyty bankowe wyniosły 10,6 mld zł, a ich udział w portfelu zmniejszył się o 1,3 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Inne lokaty w portfelu inwestycyjnym wynosiły 2,6 mld zł, a ich udział w tym portfelu wzrósł z 1,1% do 1,5%.

W portfelu inwestycyjnym OFE dominowały akcje spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym.

Wartość inwestycji OFE na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) w akcje notowane na regulowanym rynku giełdowym wyniosła 141,8 mld zł (wzrost wartości tej części portfela o 22,1% w skali roku). Akcje wycenione na dzień 31 grudnia 2017 r. miały wartość: dla akcji podmiotów makrosektora⁵ finansowego – 62,9 mld zł, paliw i energii – 27,5 mld zł, chemii i surowców – 13,7 mld zł, dóbr konsumpcyjnych – 13,2 mld zł, technologii – 7,4 mld zł. Inwestycje zagraniczne OFE wyniosły 11,4 mld zł i stanowiły 6,4% wartości całego portfela inwestycyjnego.

Średnia ważona stopa zwrotu

Średnia ważona stopa zwrotu otwartych funduszy emerytalnych za okres trzyletni od 31 marca 2014 r. do 31 marca 2017 r. wyniosła 12,921%, natomiast za okres od 30 września 2014 r. do 29 września 2017 r. wyniosła 19,128%. Lepszy rezultat od średniej ważonej stopy zwrotu w pierwszym okresie osiągnęło sześć funduszy, natomiast w drugim okresie cztery fundusze.

Średnia ważona stopa zwrotu za okres od 30 IX 2014 r. do 29 IX 2017 r. wyniosła 19,1%.

⁴ Zgodnie z art. 141 ust. 2 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 291) aktywa OFE nie mogą być lokowane w obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych, emitowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, a także pożyczkach i kredytach udzielanych, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.

⁵ Podział sektorowy zgodny z obowiązującym na GPW.

Tablica 4. Wartość portfela inwestycyjnego otwartych funduszy emerytalnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2016=100
	w mln zł		
Portfel inwestycyjny, z tego:	152 238,6	178 326,1	117,1
akcje spółek notowanych na regulowanym rynku gieldowym	127 030,3	153 065,3	120,5
depozyty bankowe	11 124,2	10 618,3	95,5
inne lokaty	1 634,6	2 589,3	158,4
obligacje	12 449,5	12 053,2	96,8

***

Aktywa powszechnych towarzystw emerytalnych

Aktywa powszechnych towarzystw emerytalnych (PTE) na koniec grudnia 2017 r. wyniosły 2,8 mld zł, co oznaczało wzrost o 10,6%. W strukturze aktywów 67,1% ich wartości stanowiły aktywa trwałe. W ich ramach główną pozycję zajmowały inwestycje długoterminowe, których udział zmniejszył się z 77,7% w końcu 2016 r. do 71,7% w końcu 2017 r.

Aktywa ogółem PTE zwiększyły się o 10,6% w relacji rok do roku.

Tablica 5. Aktywa powszechnych towarzystw emerytalnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2016=100
	w mln zł		
Aktywa ogółem, z tego:	2 556,8	2 827,4	110,6
Aktywa trwałe, w tym:	1 539,9	1 898,1	123,3
inwestycje długoterminowe	1 197,2	1 360,9	113,7
Aktywa obrotowe, w tym:	1 016,9	929,3	91,4
inwestycje krótkoterminowe	955,5	865,8	90,6

Pasywa powszechnych towarzystw emerytalnych

Wartość pasywów (PTE) w 85,2% była kształtowana przez kapitał własny, który wyniósł 2,4 mld zł (podobny poziom w porównaniu z 2016 r.). Ponadto odnotowano zmniejszenie wartości kapitałów zapasowych do 772,2 mln zł (spadek o 3,8% w skali roku). Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania zwiększyły się dwukrotnie w relacji do poprzedniego roku. Rozliczenia międzyokresowe osiągnęły wartość 19,1 mln zł (o 16,4% niższą niż na koniec 2016 r.).

Kapitał własny PTE wyniósł 2,4 mld zł w 2017 r.

Tablica 6. Pasywa powszechnych towarzystw emerytalnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2016=100
	w mln zł		
Pasywa, z tego:	2 556,8	2 827,4	110,6
Kapitał własny, w tym:	2 363,7	2 409,0	101,9
kapitał podstawowy	996,3	879,1	88,2
kapitał zapasowy	802,9	772,2	96,2
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:	193,1	418,3	216,7
rezerwy na zobowiązania	117,6	158,2	134,5

Przychody i koszty powszechnych towarzystw emerytalnych

Przychody PTE wynikające z zarządzania otwartymi funduszami emerytalnymi wyniosły 962,4 mln zł, co oznacza ich zwiększenie w porównaniu z rokiem poprzednim o 11,1%. Wynagrodzenie za zarządzanie funduszami stanowiło 83,0% przychodu (wzrost udziału o 2,8 p. proc.). Koszty związane z zarządzaniem otwartymi funduszami emerytalnymi przez PTE wyniosły 435,2 mln zł i zwiększyły się o 0,5%, w tym obowiązkowe obciążenia z tytułu zarządzania OFE wyniosły 265,9 mln zł, co stanowiło 61,1% tych kosztów.

Przychody PTE wynikające z zarządzania OFE wyniosły 962,4 mln zł w 2017 r.

Tablica 7. Wybrane kategorie rachunku zysków i strat powszechnych towarzystw emerytalnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2016=100
	w mln zł		
Przychody wynikające z zarządzania OFE	865,9	962,4	111,1
Koszty związane z zarządzaniem OFE, w tym:	433,3	435,2	100,5
Wynik techniczny PTE na zarządzaniu OFE	437,6	533,9	122,0
Wynik operacyjny	451,1	535,1	118,6
Zysk/strata netto	399,7	464,8	116,3

Wynik finansowy powszechnych towarzystw emerytalnych

Wynik techniczny PTE na zarządzaniu otwartymi funduszami emerytalnymi ukształtował się na poziomie 533,9 mln zł, tj. o 22,0% wyższym niż w 2016 r. Po uwzględnieniu wyniku na działalności gospodarczej, towarzystwa wypracowały 574,8 mln zł zysku brutto, w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się on o 80,4 mln zł. W efekcie, powszechne towarzystwa emerytalne zamknęły rok 2017 zyskiem netto w wysokości 464,8 mln zł, podczas gdy w 2016 r. zysk netto wynosił 399,7 mln zł.

Wynik finansowy netto PTE wyniósł 464,8 mld zł w 2017 r.

Opracowanie merytoryczne:

**Departament Studiów Makroekonomicznych
i Finansów**

Halina Mrowiec-Nalepa

Tel: 22 608 36 20

e-mail: h.nalepa@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Dawidziuk

Tel: 22 608 3475, 22 608 3009

e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

faks: 22 608 38 86

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Wyniki finansowe otwartych funduszy emerytalnych i powszechnych towarzystw emerytalnych w 2016 roku \(aneks\)](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Wyniki finansowe Otwartych Funduszy Emerytalnych i Powszechnych Towarzystw Emerytalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Otwarty Fundusz Emerytalny \(OFE\)](#)

[Powszechne Towarzystwa Emerytalne \(PTE\)](#)